

Lægen som patient og behandler

Når en læge møder en anden læge, hvoraf den ene er patient, burde alting gå så nemt; vi ved jo så meget om sygdom. Men nej, det er altid en kompliceret relation! Det er min påstand, og derfor dette indlæg.

Alle mennesker bliver syge i løbet af livet, ikke bare af banale lidelser. Således også læger.

Praktiserende læge Bodil Nielsens undersøgelse fra 2001 med titlen "Lægen som patient" var en øjenåbner. Hun viste, at lægerne var meget forskellige i deres forhold til patientrollen, men visse træk gik igen: Lægerne behandlede sig selv i udstrakt grad, ikke bare ved banale sygdomme, men også ved alvorlige; de undgik at fortælle kolleger om deres sygdom, og kollegerne spurgte ikke aktivt til dem; de mente, at patienterne ikke skulle vide om deres sygdom; egen læge blev sjældent brugt; hvis de havde fundet frem til egen diagnose, oplevede de modstand fra behandlerens side; andre oplevede behandlerlægerne som uforkammede, usikre eller uden medfølelse.

Tiderne har formentlig ændret sig. En yngre mere bevidst generation med

At have en god kollega at tale åbent med, er guld værd – og ægte kollegialitet.

overvægt af kvinder har det sikkert anderledes. Meeen ... som Pia Müller levende beskriver i sidste nummer af Practicus, hænger mange ting ved.

At være patient

Vi vil gerne være god læge for den syge patient, men hvis det er en selv, kniber det. Patientrollen er som regel uvant, kan komme pludseligt, svækkelse er ikke lige os. At bede om hjælp er ikke noget Tarzan gør, han klarer jo alt. Men hvad gør man så? Ud over naturligtvis (måske) at tale med sine nærmeste, ringer man til en god lægeven, en dygtig specialist eller professoren i kirurgi osv. Bliver man hørt? Får man et svar, man kan bruge? Man lærer hurtigt, hvad det vil sige at være patient.

Min egen sygehistorie er uinteressant. Jeg havde dog både haft Hodgkin, hjernetumor og coloncancer, hvis ikke min gode praktiserende læge med logisk tale og meget simple prøver fik mig helbredt meget hurtigt. At have

en god kollega at tale åbent med, er guld værd – og ægte kollegialitet.

Lægen som behandler

Læge møder patient. Lægen ved mest. Derfor er denne relation ulige; lægen har magten. Anderledes er det, hvis patienten er en læge, så burde det være lige, men det er det heller ikke. Behandlende læge er vel den, der fører og skal sørge for, at der bliver lyttet til både personlige og anamnesticke spørgsmål. Og ulige kan det være: måske er du nervøs for, at din gamle overlæge kommer ind ad døren ...?

Den gode regel om at nå en åben kommunikation og fælles plan gælder stadig.

På forslag af Foreningen af Pensionerede Læger formulerede Lægeforeningen i 2012 nogle fine korte råd om de to roller som læge. De er desværre svære at finde, gemt væk på læger.dk.

De bør være obligatorisk læsning for alle læger. Vær forberedt. Egenomsorg og kollegialitet! //

www.laeger.dk → Råd og ret → Kollegialt Netværk for Læger → Pjece: Når læger bliver syge